

de Kueb

LiteraTour zu Beetebuerg

édition spéciale Esch2022

obeler
fenneng:beetebuerg:
hunchereng
näerzeng

eis gemeng

De Programme
vum LiteraTour 2022
22. Abrëll - 21. Mee

Déi 2 Finallen
vum Prix Laurence 2022
den 23. a 24. Abrëll

REMIXING

CULTURE

E22
ESCH2022.LU

Nei um Bichermaart
De Ris geet op d'Rees
Eng BD fir Grouss a Kleng

Literatur - International
mam Denis Scheck
a ville renomméierten Auteuren

1 MOUNT BEETEBUERG-BICHERBUERG

Inhalt

Préface	3
Editorial	5
E Fest, wéi et am Buch steet!	6

✦ International Highlights

“How to save the world – and what literature has to do with it”	8
„Warum wir Drachen brauchen“	9

✦ Beetebuerg Highlights

De Ris geet op d’Rees	10
Prix Laurence 2022	12
L’Apéro Littéraire	14
E roude Fuedem duerch de roude Buedem	15
„OnHEEMlech“	16
Et geet em eng gëlle Kou	17
K-Check	18
Den Henri Losch erzielt Seeërcher a Legenden	19
LIT meets ART	20
De BicherKueb	21
D’Plazen, wou dir de LiteraTour 2022 erlieft	22

Programm

E Buch am Zuch	24
LIT meets ART	24
Porte Ouverte am neie KulTourhaus zu Hunchereng	29
Rassismus im Literaturbetrieb	30
Déi 2 Finale vum Prix Laurence 2022	31
From Stories to Musicals	32
CNLiesrees... op Beetebuerg	32
Was bleibt vom europäischen Traum?	33
L’Apéro Littéraire	34
LiteraTour – The Collection Gifts & More	35
“How to save the world – and what literature has to do with it”	35
Crémant-mélange	35
„Warum wir Drachen brauchen“	36
Willkommen im Technozän	37
Curieuse Nature	38
Une soirée avec Armel Job	38
Concert Trio Paradiso	39
Sascha Ley & Laurent Payfert	39
D’Geschicht vum Ris Knupperduller	40
Soirée de lectures Hommages-Souvenirs	40
The Musicians’ choice – D’Musikanten hu gewielt	41
#AFTER-COVID	41
Hidden session in Bettembourg	42
En Dag mat de Lëtzebuerger Bicherediteuren	43
Haut gëtt endlech déi nei BD “De Ris geet op d’Rees” offiziell virgestallt!	44
E roude Fuedem duerch de roude Buedem	45
our archive. your story	45
Chorale Municipale Sängerfreed	46
Et geet em eng gëlle Kou	46
„OnHEEMlech“	47
Ciné-concert our archive. your story	47
Programmation cinématographique	48
LiteraTour - The Collection: Gifts & More	49
Virfreed 2023	50
Eis Partner	51

Impressum: Koordination: Service des relations publiques (T 51 80 2899), Administration communale de Bettembourg / Iddi, Konzept a Mataarbecht: pit hoerold / Grafik Design: Bakform.lu / Dänzer: “Make your Move” / Coverfoto: Alain Piron / Drock: Imprimerie Ossa / Tirage: 6.000 Stück / Gedréckt op recycéléierte Pabeier

Am Cader vun Esch2022
de LiteraTour 2022

10 Joer LiteraTour: Eng Aventure fir eis Gemeng!

Virun 10 Joer, 2013, huet de LiteraTour sech op de Wee gemaach.
An dëse grouse Lies-Festival fir jiddereen ass mat all Editioun
gewuess.

Am Mëttelpunkt stinn d'Freed um Liesen, d'Freed un de Sproochen
an den Echange mat SchrëftstellerInnen.

**»Am Mëttelpunkt stinn
d'Freed um Liesen,
d'Freed un de Sproochen
an den Echange mat
SchrëftstellerInnen.«**

Mam Jugendliteraturpräis »Prix Laurence« gouf
vun 2015 un aus enger Iddi e Projet, fir Jonker
z'encouragéieren sech matzedeelen.
Haut e feste Rendez-vous um LiteraTour mat
engem impressionante Palmarès, wann ee sech
de Parcours vun deenen ukuckt, déi de Kueb
vum »Prix Laurence« konnte mat Heem huelen.

D'Editioun vun dësem Joer steet natierlech am
Zeeche vun der Europäescher Kulturhauptstad
Esch2022. Mir freeën eis op e spannende Programm a renomméiert
AuteurInnen, déi bei eis op Beetebuerg kommen.

Esou spannend, datt och de Ris aus dem Parc Merveilleux erwächt
a sech wäert op den Tour maachen.

Sidd dobäi a gitt mat op de LiteraTour 2022!

Laurent Zeimet
Buergermeeschter

Peace, please!

Wat kann Literatur? Wat kann de LiteraTour?

Vrun allem sollen se de Lieserinnen a Lieser, grouss a kleng, Freed maachen. Si op Entdeckungsrees schécken, op aner, nei, ganz onerwaarte Gedanke bréngen. Déi een am Alldag, am Liewen mat senge schéinen a manner schéinen Amenter, e Stéck weider bréngen, fir net ëmmer wéi en Dillendapp op der Plaz ze dréien.

Si sollen awer och de Virwëtz stëppelen. Op d'Welt, wéi se ass, net dierft sinn - a si kéint. No der Dystopie och mol eng Utopie woen. Ouni sech an Illusiounen ze verléieren.

No der Pandemie, deem groussen **C**, dann elo dee grouse **K**. Wäit ewech - an dach esou no. Wann een d'Biller gesäit. An all déi Leit, déi sech stënterlech, ouni hire Wëllen, op dee Wee hu maache missen - an déi eis Hëllef bräuchen.

Fir datt den **F**, dee groussen **F**, deen ëmmer erëm a Gefor ass, nees an de Mëttelpunkt vun enger Mënscheet geréit, déi d'Pedalle verléiert.

Dozou kann d'Literatur, wa si eis oprëselt, och hire Beitrag leeschten. Jo, ja, oui, yes, dat kann d'Literatur. An, als Begleedong, de LiteraTour.

Wann dir iech opmaacht fir Versteesdemëss, Solidaritéit, Hoffnung. An dee groussen **F**. De Fridden.

Häerzlech wëllkomm um LiteraTour 2022.

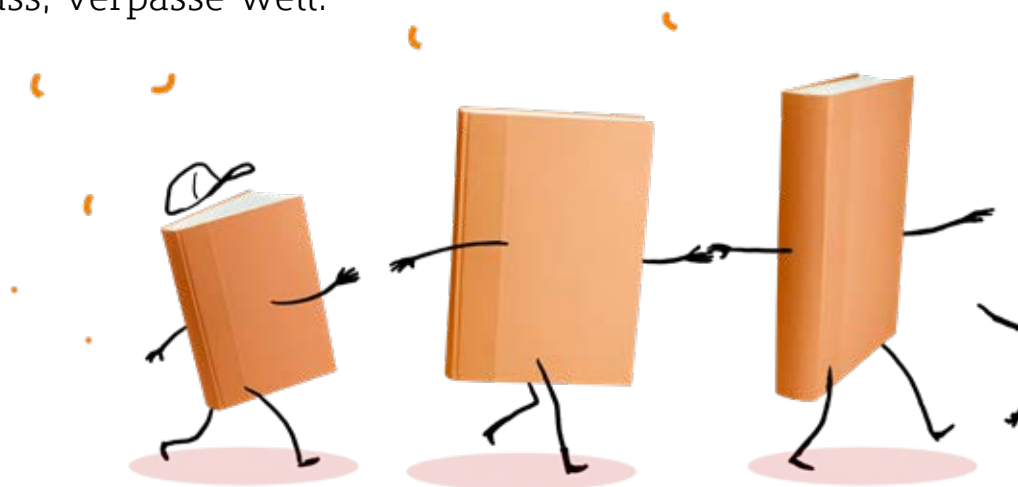

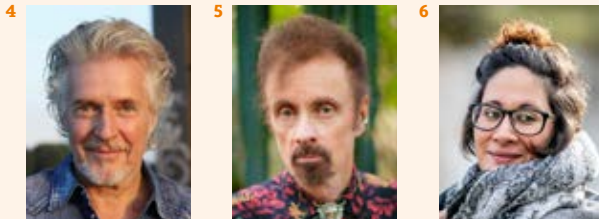

E Fest, wéi et am Buch steet!

Häerzlech wëllkomm,
bienvenue, welcome
op där 10. Editioun
vum LiteraTour,
dem Lies-Festival
fir Iech all.

Zënter 2013 ass de LiteraTour dee Bestseller,
dee keen, deen an der Literatur
doheem ass, verpasse wëll.

Am Cader vun Esch2022 bidde mir Iech en neit Kapitel, e ganz apaarte Programme, mat Liesongen an Diskussiounen vu renomméierten Auteuren aus aller Welt. A vun heiheem.

Dat sinn, aus Däitschland, dem ¹Daniel Kehlmann, d'²Felicitas Hoppe, d'³Mithu Sanyal an de ⁴Frank Schätzing. Aus den USA den ⁵T.C. Boyle (*per Visiokonferenz*). Aus Éisträich d'⁶Anna Herzog an d'⁷Raphaëla Edelbauer, aus der Belsch den ⁸Armel Job, aus England d'⁹Sharon Dodua Otoo an aus Holland de ¹⁰Geert Mak.

A vun hei de ¹¹Guy Helming, de ¹²Lambert Schlechter, de ¹³Jean Portante, d'¹⁴Corina Ciocârlie an de ¹⁵Michel Clees. An um Europadag, den 9. Mee, dem Rendez-vous mat den Editeuren, kënt dir eng Hellewull vu Lëtzebuerger Schrëftstellerinnen a Schrëftsteller live am Schlasspark erliewen.

Unni dee beschtkannte Literaturkritiker, den ¹⁶Denis Scheck, ze vergiessen, dee schonn e puer Mol um LiteraTour war, fir eis déi neitste Bicher virzestellen an deen um LiteraTour 2022 zweemol derbäi ass, den 23. an 30. Abrëll!

An op de Live-Liesonge vun deenen zwou grouse Finallen vum Prix Laurence 2022 kënt dir iech e Bild maachen, wéi déi jonk Literatur vun hei an dobäussen elo, an och an Zukunft, ausgesäit.

De LiteraTour 2022 -
Literatur pur.
Fir Grouss a Kleng!

International
Highlight

Weider Infos
op S. 35

“How to save the world – and what literature has to do with it”

Mit T.C. Boyle & Frank Schätzing
Moderation: Denis Scheck

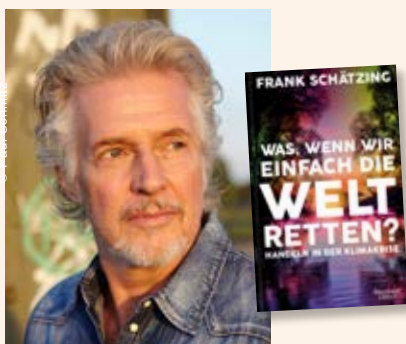
Bücher zum Klimawandel sind mittlerweile Legion, und angesichts der Stapel in den Buchhandlungen muß man fragen, ob nicht auch die Herstellung und das Bedrucken von Papier CO₂-Emissionen freisetzt.

Doch zu einer anderen Welt gelangen wir erst mit einem anderen Bewusstsein. Und Bücher sind nach wie vor die geeignetsten Instrumente, um einen solchen Bewusstseinswandel auszulösen.

T.C. Boyle

Frank Schätzing

Denis Scheck

International
Highlight

Weider Infos
op S. 36

„Warum wir Drachen brauchen“

Lesung mit Podiumsdiskussion

Mit Daniel Kehlmann,
Felicitas Hoppe und
Andreas Fröhlich

Moderation: Marco Goetz

Hartnäckig hält sich das Gerücht, es gäbe so etwas wie eine realistische Literatur. Eine Literatur, die von unserem wirklichen Leben mit Beziehungsstress und Ärger mit der Steuer, dem Dauerclinch im Büro, Orgasmusschwierigkeiten und Erektionsproblemem erzählt im Gegensatz zu all den Märchengeschichten mit Feen und Zauberern, Kämpfen gegen Drachen oder Hexen und den Abenteuern von Hobbits oder Harry Potter, die nichts, aber rein gar nichts mit unserem Alltag zu tun haben, sondern nur eine billige Flucht aus diesem ermöglichen.

Eskapismus heißt denn auch der Killervorwurf gegen diese Art von Literatur. Geflissentlich unterschlagen wird dabei jedoch, dass die Flucht aus der Wirklichkeit überhaupt der Urgrund aller Literatur und allen Lesens ist. Wir lesen, weil wir das

Bedürfnis haben, von unseren eigenen Lebensumständen, den jeweils opportunen politischen und sozialen Glaubensgewissheiten, der permanenten Nabelschau einmal abzusehen, um nach dem Genuß einer Geschichte mit frischem Blick, ausgelüftetem Hirn und wachem Herz in unser eigenes Leben zurückzukehren.

Deshalb sagte Tolkien, die einzigen, die etwas gegen Eskapismus hätten, seien die Gefängniswärter.

Darüber möchten wir mit den Schriftstellern Daniel Kehlmann und Felicitas Hoppe sowie dem Synchronregisseur und Hörspieler Andreas Fröhlich, der deutschen Stimme von Gollum in Peter Jacksons „Herr der Ringe“- Filme, diskutieren.

Daniel Kehlmann

Felicitas Hoppe

Andreas Fröhlich

Beetebueg
Highlight

De Ris geet op d'Rees

Weider Infos
op S. 44

De Beetebueger Comic mat dem gréissten Held vu Lëtzebuerg

Jidderee kennt wuel de bekanntsten Awunner vu Beetebueg. Hien ass bal 10 Meter grouss a wunnt am Märchepark. Jo, genee, et ass de schlofende Ris. De Koloss mat der rouder Mutz, de laange, bronge Stiwwelen, dem hellbloe Pullover an der karéierter Box. Hien ass d'Wahrzeeche vum Parc Merveilleux.

Ronderëm dëse markante Personnage ass den neie Comic „De Ris geet op d'Rees“ entstanen. Pünktlech fir de LiteraTour 2022 huet d'Gemeng Beetebueg, zesumme mam Texter Lucien Czuga an dem Zeechner Andy Genen de Ris op

mysteriös Weis waakreg gemaach an hien op eng spannend Rees duerch d'ganz Gemeng Beetebueg geschéckt. D'Lieser kënnen sech op eng Geschicht voll Humor a lëschtteg Personnage freeën.

D'Storyboard gouf am Virfeld mat den Awunner vun der Gemeng entworf.

De Comic ass ab Mee an dräi Sproochen (LU, FR, EN) am Handel disponibel, souwéi am Parc Merveilleux an an der sozialer Librairie „de Bicherkueb“, rue de la Gare, Beetebueg.

www.bettembourg.lu

Den interaktiven Themewee „De Ris geet op d'Rees“

E kreative Ris-Parcours duerch d'Gemeng, dee laangfristeg erlieft ka ginn.

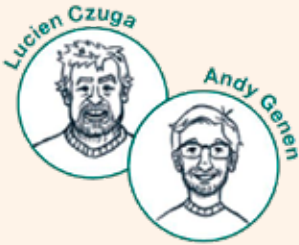
Kommt a begleet de Ris op senger Rees! Mir kucken eis ganz genee déi Plazen un an der Gemeng, wou de Lucien Czuga an den Andy Genen de Ris op seng Rees schécken. Zil ass et, dës Rees an der Realitéit nozegestalten an et esou de Lieser ze erméiglechen, seng Abenteuer „live“ ze erliewen.

Besicht ons zu Beetebueg, erlieft dem Ris seng Rees an entdeckt verschidde Konschtwierker déi relevant Zeenen aus dem Comic opgräifen an an der Gemeng Beetebueg an déi reell Welt iwwerdroe ginn.

Weider Infos op www.bettembourg.lu

Interview mam Lucien Czuga (LC) a mam Andy Genen (AG)

Wéi erlieft dir är Aarbecht un dësem Projet?

AG: Doduercher, dass mer schonn zesumme geschafft hunn, wësse mer och jeeweils, wéi deen aneren «tickt» an dat mécht et dann och immens einfach, flott an angeneem, fir un esou engem Projet ze schaffen. An et ass effektiv fir eis Allenzwee eng grouss Eier, fir esou een emblemateschen a scho bal ikonesche Personnage wéi de Ris um Pabeier zum Liewen erwächen ze dierfen!

LC: Fir mech ass et e Pleséier, mam Andy zesummen ze schaffen! Mir hu jo scho viru 15 Joer déi 3 Bänn vum « Leschte Ritter » zesumme gemeet an dono och sporadesch verschidde Projetë realiséiert. Wat de Ris ugeet, ass et fir eis eng geckeg Saach, esou eng flott Geschicht dāerfen ze erzielen vun engem Personnage, dee mer schonn allenzwee aus eise respektive Kandheete kennen!

Wéi eng Charakterzich maachen de Ris aus?

AG: Ech empfangen hien haaptsächlech als ee ganz gemittlechen Typ, ee guttmiddege Gesell, dee kenger Méck eppes zu Leed doe kann.

LC: Fir mech ass de Ris e virwëtzen, hëllefsbereeden a generéise Borscht, deen net zéckt, wann et drëm geet, engem Aneren aus der Patsch ze hëlfelefen oder eng Ongerechtegkeet nees riit ze béien! Ausserdeem ass hien och e gudde Frënd a Kamerod an all Situatioun.

De Ris begéint e puer interessant Personnage op senger Rees. Kënnt Dir schonns e bëssen heiriwwer zielen?

AG: Jo, mir wëllen effektiv net ze vill spoilieren an de Leit d'Freed um Entdecke loosse. Woubäi et sech dann och heiansdo loune wāert och mol den Hannergrond e bësse méi genee ënnert d'Lupp ze huelen, well och do kann een heiansdo deem engen oder anere Personnage begéinen...

LC: Do ginn et der e ganze Koup a mir kënnen se och net alleguer hei opzielen, well de Lieser se jo soll au fur et à mesure an der Geschicht

kenneléieren. Soe mer just dass eng Hex, e Stärekuuckert an e puer Frënn vun der Eisebunn drënner sinn...

Wéi ass et esou e grouss Personnage an enger BD ze zeichnen? Wou leien hei d'Herausforderungen?

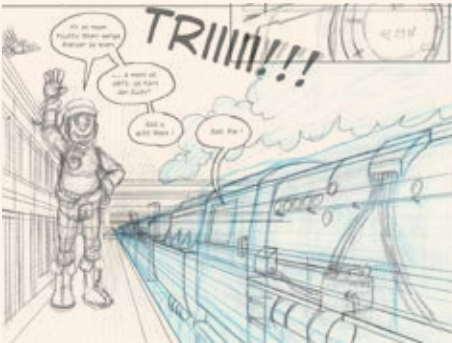
AG: Dem Ris seng Gréisst ass effektiv eng Erausforderung. Doduercher dass hie mat «normale» Leit ze dinn huet, muss ech d'Cadragen dann och deementspriedend upassen, d.h., dass een z.B., wann een de Ris ganz gesäit, déi aner Personnage da just kleng gesäit oder wann een déi dann méi grouss gesi soll, dass een dann just een Deel vum Ris gesäit. Mee dat mécht d'Aarbecht dee Moment dann och ämsou méi interessant, well et all Kéiers een Challenge ass, fir eng Léisung ze fannen, wéi ech eng Szeen duerstelle kann.

Wéi bass Du virgaang bei der Entwécklung vun der Geschicht?

LC: Ech hunn d'Geschicht zesumme mam Andy entwéckelt. Dobäi ass et drëm gaang, genee wéi bei engem Roman oder Film, e gudden Ufank an e flotte Schluss ze fannen an de Wee ze définéieren, wéi ee vun deem engen op deem anere kënnt. Well et sech bei der Geschicht ëm d'Rees vum Ris duerch déi 5 Sektione vun der Beetebuerger Gemeng handelt, wor dëst net all ze schwéier!

Gëtt et e spezielle « Rise » Witz, deen dir besonnesch gefält?

LC: Wéi bei deene meeschte BDen wéi z.B. Tintin, Asterix oder Lucky Luke ass den Hauptpersonnage net deen eigentleche « Witzbold », mä éischter säi Compagnon, wéi den Haddock, den Obelix oder de Rantanplan. Am Fall vum Ris ass et de Lori, dee Papagei, deen hien op senger Rees begleet. Wéi se bei d'Lok kommen, déi an der Gare zu Beeteburg aus de Gleise gesprong ass, seet deen : « Ech mengen, déi läit an de leschten Zich ! » an « Hei handelt et sech bestëmmt ëm e « Lok down »! »

All d'Aktualitéit
zum Ris
fannt Dir op
Facebook.

Beetebuerg
Highlight

Weider Infos
op S. 31

Prix Laurence 2022

**Déi 7. Editioun vum
Prix Laurence, déi am Cader
vun Esch2022 eng europäesch
Dimensioun hat, huet nees
e grous Succès kannt.**

Et hu matgemaach: **168** jonk
Schrëftstellerinnen a Schrëftsteller mat
239 Texter.

Si kommen aus Lëtzebuerg, der Grouss-
Region an dëst Joer och aus Kaunas
(Litauen), der Partner-Kulturhauptstad
vun Esch2022, a vu Valpaços (Portugal)
a Flaibano (Italien), de Partnerstied vun
der Gemeng Beetebuerg.

An all Land gouf et eng Jury, fir
d'Finalisten fir déi zwou grous Finale
mat de Live-Liesongen, den 23. a
24. Abrëll zu Beetebuerg, erauszewielen.

Am Lëtzebuenger Jury sinn:

Vesna Andonovic, Martine Forty,
Christiane Kremer, Christine Mandy,
Jérôme Jaminet, Antoine Pohn,
Thomas Schoos a Pit Hoerold.

A bei déi 5 Anthologien mat de Finalisten
a Laureaten vum Prix Laurence
(2015/16 - 2020), déi dir an eisem
BicherKueb an och an ärer Librairie kritt,
kënnt dann, Enn dës Joers, fir d'Kultur-
an d'LiteraTour-Joer ofzeschléissen an
de Prix Laurence 2023 anzelauden, déi
6. Anthologie vum Prix Laurence 2022
derbei.

*Mee an dësem Ament denke mir vrun
allem u Litauen, a ganz speziell un déi
jonk Auteuren, d'Jurys-Memberen an
d'Leit vu Kaunas, déi vill méi no beim
Krich an der Ukraine sinn. Courage!*

All weider Infos op:
www.prixlaurence.lu

E puer Impressiounen vun eise Partner:

Dear friends of Bettembourg, First let us really thank you for the opportunity to participate in this important event. This initiative has pervaded with enthusiasm our twinning and culture commissions which were immediately activated to involve local schools to raise awareness among young people through teachers and exploiting the web with dedicated sites, while recognizing this difficult and particular moment.

We would like to thank those who have lent themselves to this project, from the school realities, interested children and the whole jury.

As for the presented texts we can say that they range from the fairy tale to the historical through prose, poetry and the writing of a book. Thanks again to the Municipality of Bettembourg and all those who worked to organize the event, wishing everyone good work and a good life.

Alessandro Pandolfo
Mayor of Flaibano, Italy

Our jury had an interesting experience when we received texts from the participants that did not have any task, they were not given any topic or a line for inspiration. We observed that young people care about the world's problems, but their gaze also explores their internal life, and the emerging topics are loneliness, the possibility of communication, melancholy, and the inevitability of death.

Sandra Bernotaite
President of the Kaunas jury

Participating in the seventh edition of the "Prix Laurence 2022" literary competition has been a great opportunity and honour we are very thankful for. We are very pleased that young authors from Valpaços, partner municipality of Bettembourg, embraced the challenge with enthusiasm and submitted their original literary creations on subjects that are important to them, as well as they learned about the twinning of Valpaços with Bettembourg. They wrote about their homeplace, about Europe and the sense of belonging, but also about relationships and love, life and hope and finally dreams that come true. Through their texts we can travel across landscapes of imagination and sensations. Their words invite and involve the reader, touching one's inner self. And there are no limits or borders for that.

Literature brings us together!

Eliane Maria Fernandes
Coordinator Valpaços, Portugal

Beetebuerg
Highlight

Weider Infos
op S. 34

L'Apéro Littéraire

Par le Théâtre
de Nihilo Nihil

Inscrit dans la thématique d'Esch2022 « Remix Europe », l'Apéro littéraire « Rêves d'Europe » revisite dans les essais, poésies et discours, les grands textes d'auteurs qui ont contribué à l'édification de l'entité européenne. Il ouvre aussi sur la création littéraire d'aujourd'hui en puisant dans les textes d'auteurs déposés lors du concours littéraire «Prix Laurence» de la Commune de Bettembourg.

Les textes sélectionnés seront donnés à entendre lors de plusieurs Apéros Littéraires, formes de lectures-spectacles interactives et conviviales, où les textes mis en voix par des comédiens professionnels sont étayés de chansons interprétées en direct et accompagnées par des musiciens. Par une scénographie particulière, comédiens, musiciens et public se retrouvent dans une proximité spatiale, qui favorise le partage émotionnel.

Pour ce projet, la distribution des comédiens professionnels sera renforcée par les lecteurs amateurs bénévoles, formés préalablement dans le cadre d'ateliers de lecture expressive proposés et dirigés par la Compagnie.

www.theatredenihilonihil.com
www.prixlaurence.lu

© Cie Nihilo Nihil

ernster
l'esprit livre

E roude Fuedem duerch de roude Buedem

Nuetsgejäiz & Bëschgepëspers

Getrei dem Motto „REMIX CULTURE“ léisst MASKÉNADA fir d'Europäescht Kulturhauptstad Esch2022, d'Fraebiller aus ale Geschichten a Legenden nei opliewen.

Inspiréiert enneranerem aus dem Mil Goerens sengem Repertoire vun „Eiser Soen“, ginn a 6 ausgewielte Südgemengen (Esch, Beetebuerg, Diddeleng, Suessem, Monnrech an Déifferdeng) 6 verschidde Spektakelen opgefouert. Dësen neien « Legenden-Parcours » ass eng marche artistique an en Erzieltheater duerch di schéin a mystesch Minetter Natur.

De roude Fuedem féiert eis am Mount Mee op Obeler an de Bësch mam Theater-Trëppeltour: Nuetsgejäiz & Bëschgepëspers. Hei ginn Zuschauer op verschiddene Statiounen zum Grujele bruecht. Zesumme maache mir eis op d'Sich no Gestalten aus Seechen, a verstomnten Stëmmen vu Fraen aus vergaangene Zäite.

Méi Informatiounen op www.maskenada.lu/esch2022 & www.maskenada.lu/beetebuerg-obeler

MASKÉNADA

„OnHEEMlech“

Krimi-Dinner

E „kriminalistescht“ Theaterstéck mat kulinarischem Encadrement, geschriwwe vum Christiane Kremer, gespillt vun de Beetebuurger Theaterfrënn.

Mir sinn an engem CIPA (Centre Intégré pour Personnes Agées, fréier en „Altersheim“).

Et ass en Dag wéi all aneren ... oder net? – Neen, well haut ass Porte ouverte am CIPA „Heemlech“, mee fir d’Pensionnairen ännert dat awer net vill, och wann de Besuch vun der Ministesch ugekënnegt ass:

- den Abbes an de Jos sëtzen op hirer Bänk, stëppelen an ameséiere sech iwwert d’Visiteurs
- d’Agnès spëtz d’Oueren an huet d’Aen iwwerall
- d’Germaine an d’Tréis halen de Beschass héich
- d’Maria an d’Lina liewen an hirer Welt

Alles ass also wéi ëmmer, bis ... jo, bis datt ee vun de Pensionnairë verschwënnt. A senger Kummer gëtt Blutts fonnt a säi Kleederschaf steet op!

Wat ass geschitt?

Huet ee vun deenen anere Pensionnairen eppes domadder ze dinn? Oder hunn den Direkter Laurent an de Chef-Infirmier Erny eppes ze verstoppen? Ass de Bernard, den Aide-Soignant, wierklech esou fein, wéi e sech mécht? Oder brauch d’Carole, d’Niess vum Tréis a Journalistin, e staarken Ophänkert fir en Zeitungsartikel?

Kommt och Dir an de CIPA „Heemlech“, haalt Är Aen an Är Oueren op a fannt eraus, wat geschitt ass!

De Präis, d’Menüskaart a weider Detailler fannt Dir zu gegebener Zäit op www.literatour.lu

Et geet em eng gëlle Kou

Claudia Lucas Chéu – Joao Santos Lopes
(op Lëtzebuergesch iwwersaat vum Sandra Franco)
Ian de Toffoli – Jean-Paul Maes

Am Kulturjoer 2022 sinn et 65 Joer hier, datt zu Roum de Grondsteen zu der Europäescher Unioun geluecht gouf. Wat ass an deene 65 Joer geschitt? Wéi huet d'EU séch entwéckelt a wéi zefridden, respektiv frustréiert stinn haut hier Bierger(Innen) do, an hierem Liewen.

Et geet eis dach all em eng „Gëlle Kou“. Mee wéi gesäit déi aus? Wéi fett oder gouereg ass si an deene verschiddene Länner.

Zwee Auteuren, déi scho jorelaang matenee befrënd sinn, aus deenen zwee Länner, de Jean-Paul Maes an de Joao Santos Lopes haaten d'Iddi fir hir Impressiounen zu den aktuellen Zoustänn an hiere Länner an zwéin Eenakter ze beschreiwen an hunn mam Ian de Toffoli (L) an der Claudia Lucas Chéu (P) zwee Literaten vun der méi jonker Generatioun zu zwee weideren Eenakter animéiert.

Derbäi eraus koumen witzeg, satyresch an awer och batter Texter, déi eis déi grouss Ënnerscheeder an dese Länner opweisen, esou wéi déi ausgesichten Auteuren(Innen) së empfangen.

Deen neie Roman vum Jean-Paul Maes

REHAUGEN Kremart Edition

Lucien ist gerade 50 geworden. Seit 22 Jahren ist er Vorarbeiter in der Baufirma seines Jugendfreundes Jeff. Seine Frau Karin hat im Anbau ihres Reihenhauses ihre physiotherapeutische Praxis eingerichtet. Beide haben sich geschworen, niemals im Streit zu Bett zu gehen; Konflikte sollen sofort beigelegt werden, was bislang auch immer geklappt hat. Karin ist stolz auf ihre beiden Söhne, ihre gutgehende Praxis, ihre Vorzeigeehe. Doch kurz vor ihrer Silberhochzeit, für die sie ein riesiges Fest plant, bemerkt sie eine Veränderung an Lucien, die sie nicht zu deuten vermag. Ihre Beziehung bekommt die ersten Kratzer, droht sogar zu zerbrechen, denn Lucien kann sich nicht länger gegen die Gefühle, die in ihm toben, wehren.

“Rehaugen” spielt im Jahre 2010 in Luxemburg. Die Geschichte wird aus Karins und Luciens Perspektive erzählt. Sehnsüchte, Ängste, Zweifel steigen an die Oberfläche und stürzen beide in ein emotionales Chaos.

K-Check

D'Kanner aus den SEA-Strukture checke Beetebuerg

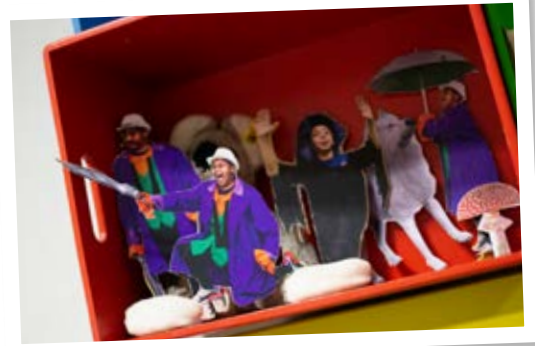
Si huelen iech mat op eng multimedial Rees
duerch Beetebuerg op där si Märecherementer
op eng sprëtzeg Aart a Weis mat de moderne
Medie remixen an nei erfannen.

Op Papertales, Fotofilmer wou al Mäercher als
Virlag dingen, flott Audiomäercher oder e coole
Sprëch-Remix, fir jiddereen ass eppes derbäi.

« Knusper, Knusper Knäuschen, wer knabbert an
meinem Häuschen? »

Déi verschidde Projete ginn dem Public per
QR-Code op de verschidde Plazen an eiser
Gemeng zougängleg gemaach. Einfach mat der
Handykamera drophalen a schonns erlieft dir eng
vun eise coolen Aventuren :)

Méi geschwënn op www.literatour.lu!

Mir checke
Beetebuerg –
mam K-Check!

Den Henri Losch erzielt Seeërcher a Legendenden

Am Summer 2021 huet de kierzlech verstuerwenen Henri Losch am Optrag vun der Gemeng Beetebuerg an a Collaboratioun mat **Atelier Paradiso asbl** Erzielungen opgeholl.

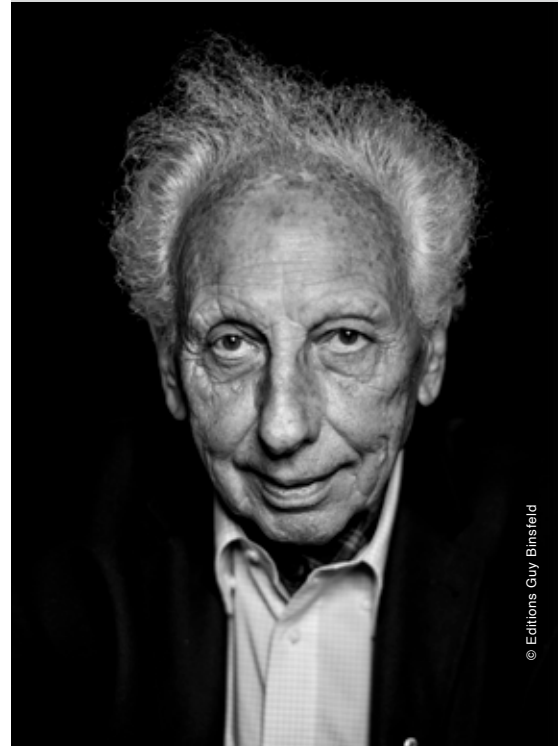
Den Henri erzielt eis 7 Seeërcher a Legendenden aus dem lëtzebuurger Legendeschatz, déi ab dem 1. Mäerz 2022 op DVD erauskommen an no an no och dem breede Public wäerten zougänglech gemaach sinn.

Den Henri war ëmmer e sympatheschen an interessante Gaascht um LiteraTour an huet iwwert d'Jore vill Schouklasse begeeschtert.

Dëse Projet ass deemno a virun allem e Kaddo vun der Gemeng Beetebuerg un all hir jonk Awunner esou ewéi un d'Schoul- a Betreuungsstrukturen an der Gemeng.

D'Musek (Kompositioun & Cello) ass agespillt vum Judith Lecuit / Opnahm an Animatioun vum Mathieu Lebrun, op der Basis vu Biller vum Foni Tissen

Henri Losch (1931-2021) in memoriam

De 26. Dezember 2021 huet eis den Henri Losch fir ëmmer verlooss. Hi war e wäit a breet bekannte Schoulmeeschter, Schauspiller, Linguist. A Schrëftsteller, och vun Dréibicher.

Den Henri Losch ass ëmmer nees gär op de LiteraTour zu Beetebuerg komm, wou hien eis all Kéiers mat senge Liesongen e schéinen, an nodenklechen, Owend gebueden huet.

Mir wäerten den Henri Losch och um LiteraTour a beschter Erënnerung behalen.

R. I. P.

Beetebuerg
Highlight

Weider Infos
op S. 24

LIT *meets* ART

Quand un auteur et un artiste se
retrouvent pour créer un projet
commun ... il en sort un livre et
une exposition. A découvrir !

Exposition

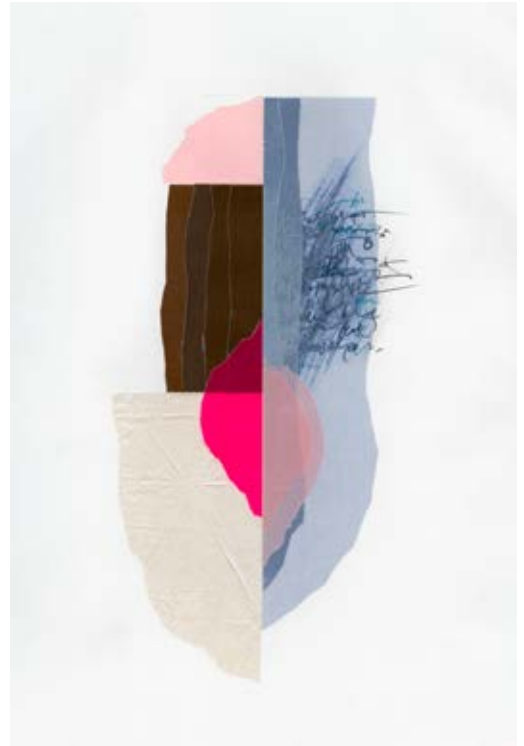
Fern' Rollinger
Papiers Collés

et

présentation

du nouveau livre de Pit Hoerold
in alle winde zerstreut
gedichte und notizen
enrichi par des **Papiers Collés**
de Fern' Rollinger

du 23 avril au 9 mai 2022
vernissage le 22 avril à 19h00
à la Galerie Maggy Stein

De BicherKueb

Librairie sociale

Rendre accessible la lecture et cultiver l'esprit, tel est l'objectif de la librairie sociale « de BicherKueb », développée par la commune et le « Cent Buttek ». A l'intérieur de la librairie à l'ambiance décontractée, vous trouvez les dernières nouveautés, mais aussi des livres neufs à prix réduit et des livres d'occasion. Tous les bénéfices issus des ventes iront au Cent Buttek.

de BicherKueb
18, Rue de la Gare
L-3216 Bettembourg

de **BICHERKUEB**
à lire LiteraTourShop

Heures d'ouverture:
Mardi de 15h00 à 18h00
Jeudi de 15h00 à 18h00
Vendredi de 15h00 à 18h00

D'Plazen, wou dir de LiteraTour 2022 erlieft

Dëst Joer, wou d'Gemeng Beetebuerg bei der europäescher Kulturhauptstad Esch2022 mat virbäi ass, kënn dir de LiteraTour och nach op ganz äussergewéinleche Plazen erliewen.

Am Schlasspark, dee souzesoen »The Reading Park« gëtt, erwaart iech, nieft rouege Lies-Ecker, e grousst Lies-Zelt, de Chapiteau »Magic Mirror« (vum 23. Abrëll bis den 9. Mee), mat enger ganzer Rei Liesongen an Diskussiouns-Owender an deenen zwou Finalen vum Prix Laurence.

A vum 23. Abrëll un kënn dir och dat neit KulTourhaus zu Hunchereng entdecken, an deem d'Veräiner en neit Doheem kréien, a wou et vill Theater- a Concert-Owender gëtt.

A wéi gewinnt am Haff a Festsall vun der Gemeng, am Ciné Le Paris an am Atelier Paradiso.

Vill Plazen also, wou dir iech Plaz huele kënn, fir de LiteraTour an enger flotter europäescher Ambiance ze erliewen!

u r welcome :-)

KulTourhaus

8, rue de l'Ecole
L-3341 Huncherange

Beetebuenger Schlass

13, rue du Château
L-3201 Bettembourg

Atelier Paradiso

15, rue Sigefroi
L-3280 Bettembourg
www.atelier-paradiso.lu

Ciné Le Paris

12, rue de la Gare
L-3236 Bettembourg
www.leparis.lu

Lies-Zelt Magic Mirror

Schlasspark, Beetebuerg

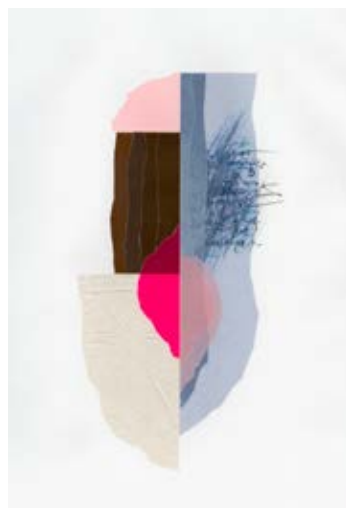

E Buch am Zuch

Eemol méi ass et derwäert, den Zuch ze huelen!
Och dëst Joer verdeele mir op der Beetebeurger
Gare dat beléifte Buch am Zuch, dat a kenger
Sammlung vu Luxemburgensia feelen däerf.

Freides, den 22. Abrëll
vu 6.30 bis 09.00 Auer
Beetebeurger Gare

Weider Infos
op S. 20

LIT meets ART

Quand un auteur et un artiste se retrouvent pour
créer un projet commun ... il en sort un livre et
une exposition. A découvrir !

Exposition

Fern' Rollinger
Papiers Collés

et

présentation

du nouveau livre de Pit Hoerold
in alle winde zerstreut
gedichte und notizen
enrichi par des **Papiers Collés**
de Fern' Rollinger

ateliers

Graphisme et Littérature
durant l'exposition

Plus d'informations sur
www.literatour.lu

Vernissage

Vendredi, le 22 avril à 19h00

Exposition

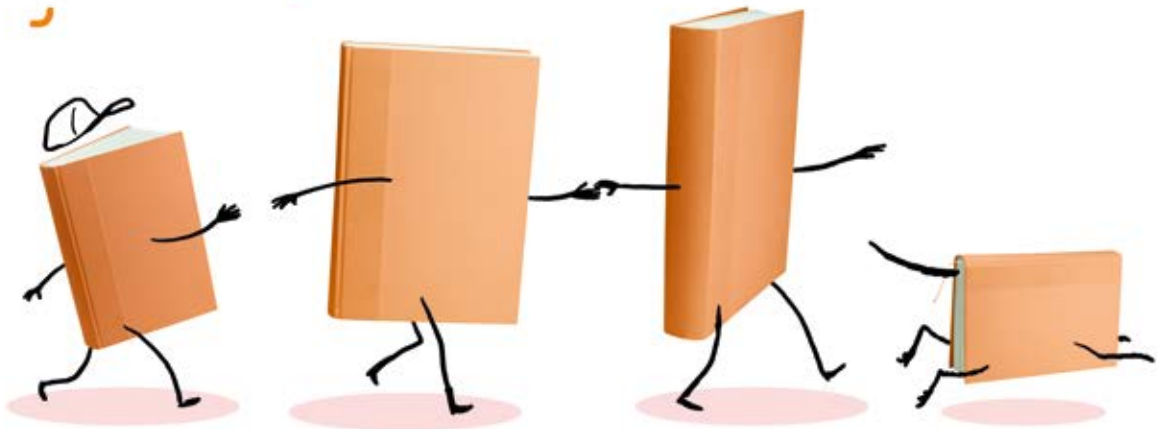
du 23 avril au 9 mai

**Galerie d'art Maggy Stein
Château de Bettembourg**

Heures d'ouverture :
vendredi, samedi,
dimanche
de 15 à 20 heures
ainsi que lundi, 9 mai,
de 14 à 19 heures
Entrée libre

REMIX
YOUR STORY!

10. EDITION

LITERATOUR BEETEBUERG

22. Abrëll–21. Mee 2022

*Liesungen, Konferenzen, Workshops, Ausstellungen,
Theater & Musik fir Grouss a Kleng an dem
Jugend-Literatur-Präis „Prix Laurence“*

www.literatour.lu
f [literatourbettembourg](https://www.facebook.com/literatourbettembourg)
www.prixlaurence.lu

obeler
fenneng:beetebueg:
hünchereng
näerzeng
eis gemeng

AM KADER VUN
E22
ESCH-SUR-ALZETTE
EUROPEAN CAPITAL
OF CULTURE

Programme

22. Abrëll

21. Mee

LU Umeldung, Ticketen
a weider Informatiounen
fannt Dir op

DE Anmeldung, Tickets
und weitere Informationen
finden Sie auf

FR Inscription, tickets
et informations
complémentaires sur

EN Registration, tickets
and further information
can be found at

www.literatour.lu

BUCH AM ZUCH

Freides, den 22. Abrëll
Beetebuenger Gare

LIT MEETS ART

Fern' Rollinger & Pit Hoerold
23 avril - 9 mai
Vernissage le 22 avril
Galerie Maggy Stein
Bettembourg

PORTE OUVERTE CENTRE CULTUREL HUNCHERANGE

Samsdes, den 23. Abrëll
vun 10.00 bis 14.00 Auer
KulTourhaus, Hunchereng

RASSISMUS IM LITERATURBETRIEB

**Denis Scheck mit Guy Helminger,
Sharon Dodua Otoo, Kristof
Magnusson und Mithu Sanyal**
Samstag, den 23. April
15.00 Uhr
Magic Mirror, Schlosspark,
Bettemburg

PRIX LAURENCE 2022

Final 12 - 17 Joer
Samschdes, den 23. Abrëll
11.00 Auer
Ciné Le Paris, Beetebuerg

Final 18 - 26 Joer

Sonndes, den 24. Abrëll
11.00 Auer
Magic Mirror
Schlasspark, Beetebuerg

FROM STORIES TO MUSICALS

Harmonie Municipale Beetebuerg
Sonndes, den 24. April
18.00 Auer
KulTourhaus, Hunchereng

CNL - LIESREES

**Corina Ciocârlie, Jean Portante a
Lambert Schlechter**
Lundi, le 25 avril
20 heures
Magic Mirror
Parc du château, Bettembourg

WAS BLEIBT VOM EUROPÄISCHEN TRAUM?

**Caroline Mart mit Geert Mak und
Jean-Claude Juncker**
Dienstag, den 26. April
20.00 Uhr
Magic Mirror
Schlosspark, Bettemburg

L'APÉRO LITTÉRAIRE

Théâtre Nihilo Nihil

SOIRÉE « PRIX LAURENCE »

Mercredi, le 27 avril
20h00
Magic Mirror
Parc du château, Bettembourg

MATINÉE « PRIX LAURENCE »

Dimanche, le 15 mai
10h30
KulTourhaus, Huncherange

MATINÉE « RÊVES D'EUROPE »

Dimanche, le 22 mai
10h30
Château de Bettembourg

HOW TO SAVE THE WORLD - AND WHAT LITERATURE HAS TO DO WITH IT

**Denis Scheck mit Frank Schätzing und
T.C. Boyle**
Samstag, den 30. April
17.00 Uhr
Magic Mirror
Schlosspark, Bettemburg

CRÉMANT-MÉLANGE

Anna Herzig, Michel Clees
Sonntag, den 1. Mai
11.00 Uhr
Bettemburger Schloss

WARUM WIR DRACHEN BRAUCHEN

**Marco Goetz mit Daniel Kehlmann,
Felicita Hoppe, Andreas Fröhlich**
Sonntag, den 1. Mai
16.00 Uhr
Magic Mirror
Schlosspark, Bettemburg

WILLKOMMEN IM TECHNOZÄN

**Bea Kneip und Jérôme Jaminet mit
Raphaëla Edelbauer, Dietmar Dath,
Maxime AllardMonday**
Montag, den 2. Mai
20.00 Uhr
Magic Mirror
Schlosspark, Bettemburg

CURIEUSE NATURE

Mardi, le 3 mai
15h00
Ciné Le Paris, Bettembourg

RENCONTRE AVEC ARMEL JOB

Mardi, le 3 mai
20h00
Magic Mirror
Parc du château, Bettembourg

CONCERT TRIO PARADISO

Mercredi, le 4 mai
20h00
Magic Mirror
Parc du château, Bettembourg

CONCERT SASCHA LEY & LAURENT PAYFERT

Jeudi, le 5 mai
20h00
Magic Mirror
Parc du château, Bettembourg

D'GESCHICHT VUM RIS KNUPPERDULLES

Donneschdes, den 5. Mee
14.30 Auer
Atelier Paradiso

SOIRÉE DE LECTURES HOMMAGES-SOUVENIRS

Pit Hoerold, Christiane Kremer, Kaleidoskop
Vendredi, le 6 mai
20h00
Magic Mirror
Parc du château, Bettembourg

#AFTER-COVID

Antoine Pohn, Anouk Mahr, Fernando Martins da Mota, Eline Klaassen, Luc François
Samsdes, de 7. Mee
19.00 Auer
Festsall
Schlass, Beetebuerg

THE MUSICIANS' CHOICE

Fanfare Ste Cécile
Samsdes, de 7. Mee
20.00 Auer
KulTourhaus Hunchereng

HIDDEN SESSION

Sunday, 8 May
From 4.00pm to midnight
Magic Mirror
Castlepark, Bettembourg

EN DAG MAT DE LËTZEBUGERGER BICHEREDITEUREN

Méindes, den 9. Mee
vun 11.00 Auer un
Magic Mirror
Schlasspark, Beetebuerg

OUR ARCHIVE. YOUR STORY
Centre national de l'audiovisuel

Du 13 au 29 mai
Galerie Maggy Stein
Château de Bettembourg

E ROUDE FUEDEM DUERCH DE ROUDE BUEDEM

Maskénada
13., 14., 20., 21., 27. & 28. Mee
mam Auto um 20.00 Auer um P&R
Beetebuerg Gare
zu Fouss um 20.15 Auer zu Obeler bei der Kapell

LËTZEBUGERGER OWEND

Chorale Municipale Sängereed
Freides, den 13. Mee
Sonndes, de 15. Mee
20.00 Auer
Beetebuerg Schlass

ET GEET ËM ENG GËLLE KOU

Kaleidoskop
Freides, den 13. Mee
20.00 Auer
Samsdes, de 14. Mee
20.00 Auer
Sonndes, den 15. Mee
17.30 Auer
KulTourhaus, Hunchereng

ONHEEMLECH

Beetebuerg Theaterfrënn
Freides, den 20. Mee
18.30 Auer
Samsdes, den 21. Mee
18.30 Auer
Sonndes, den 22. Mee
11.30 Auer
KulTourhaus, Hunchereng

CINÉ-CONCERT
OUR ARCHIVE. YOUR STORY.

Pit Dahm Quartet
Samedi, le 21 mai
20h00
Château de Bettembourg

PROGRAMMATION
CINÉMATOGRAPHIQUE**Ciné Le Paris**

EX-MACHINA
Jeudi, le 28 avril
20h00

A.I. ARTIFICIAL INTELLIGENCE

Thursday, 5 May
08.00pm

ROBOT AND FRANK

Jeudi, le 12 mai
20h00

READY PLAYER ONE

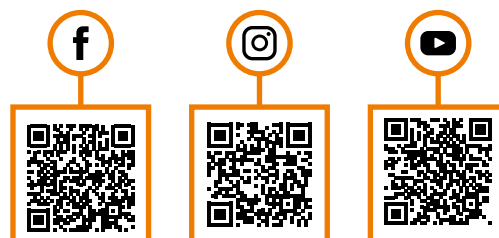
Thursday, 19 May
08.00pm

Fir déi méi Jonk:**DER GIGANT AUS DEM ALL**

Sonntag, den 1. Mai
16.00 Uhr

DER RÄUBER HOTZENPLOTZ

Sonntag, den 8. Mai
16.00 Uhr

10 Joer LiteraTour ...

Am Joer 2013 war déi 1. Editioun vum LiteraTour.
E goug iwwer e puer Deeg.
Well e vill Uklang bei Grouss a Kleng vun no a wäit fonnt huet,
ass en am Laf vun de Jore gewues.
Mir waren d'lescht Joer bei iwwer 2 Wochen ukomm.
An dëst Joer, am Cader vun Esch2022,
si mir bei engem Mount.
Freet iech elo schonn op eng ganz Rei
vu renomméierte Schrëftsteller a Schrëftstellerinnen
vun hei an och eisen Nopeschlänner, déi dir
um LiteraTour 2022 live erlieue kënt!

... a 7 Joer Prix Laurence

Am Joer 2015 war déi 1. Editioun vum Prix Laurence.
E war vun Ufank un e grouse Succès!
Bei deene 7 Editiounen hu **614** Auteuren, vun hei
an iwwer d'Grenzen eraus, mat **1040** Texter matgemaach!
Dir fannt se all, a viles méi, op prixlaurence.lu.

Eng Success Story!

Esou datt et 2023 mat där 11. Editioun
vum LiteraTour a mat där 8. Editioun
vum Prix Laurence weidergeet.

www.literatour.lu
www.prixlaurence.lu

Porte Ouverte am neie KulTourhaus zu Hunchereng

KULTURHAUS
hunchereng : gemeng beetebuerg

Zu Hunchereng gëtt an Zukunft Kultur grouss geschriwwen. Dat klengt Duerf gëtt nämlech fir eis Gesang-, Musek- an Theaterveräiner nom Ëmbau nei Heemescht. Kommt a werft ee Bléck hannert d'Kulissen vum neien KulTourhaus.

Dir sidd all invitéiert fir d'Porte ouverte, kuckt lech un wat dëst neit Gebai net nëmmen eise Kulturveräiner fir Méiglechkeete bitt, hiren Hobbyen nozegen.

Bei enger Visite guidée gi mir lech Ablécker déi Dir soss net huttt. Dir kënt am grouse Festsall op der modulärer Bün stoen an de Veräiner bei hire Prouwen nokucken. An den eenzelen Versammlung- a Konferenzraum gesitt Dir wéi um KulTourhaus gebaut gouf. Är Andréck kënt Dir mat den eenzelen Acteuren besprieche bei engem Maufel an engem Patt deen d'Gemeng lech zerwéiert.

**Samsdes, den 23. Abrëll
vun 10.00 bis 14.00 Auer
KulTourhaus, Hunchereng**

Fräien Entrée

Guy Helming

Sharon Dodua Otoo

Kristof Magnusson

Mithu Sanyal

Rassismus im Literaturbetrieb

Lesungen mit anschliessender Podiumsdiskussion mit Guy Helming, Sharon Dodua Otoo, Kristof Magnusson und Mithu Sanyal

Keine Frage, die deutschsprachige Literatur der Gegenwart ist divers wie nie. Längst heißen die Newcomer der Saison nicht mehr nur Müller, Meier, Schmidt, sondern etwa Otoo, Sanyal oder Bazayr.

Doch wie farbenblind ist der deutschsprachige Literaturbetrieb wirklich? Haben alle Menschen gleich welcher Hautfarbe, welchen Geschlechts oder welcher ethnischer oder nationaler Herkunft gleiche Partizipationschancen? Was hindert uns daran, ein Upgrade für unser eigenes Denken vorzuführen und darüber nachzudenken, wie unsere Literatur offener werden kann?

Darüber möchten wir mit den Schriftstellerinnen und Kritikerinnen Guy Helming, Kristof Magnusson, Sharon Dodua Otoo und Mithu Sanyal diskutieren.

Davor ab 15 Uhr:

jeweils halbstündige Lesungen von:

- Guy Helming aus „Lärm“
- Kristof Magnusson aus „Ein Mann der Kunst“
- Sharon Dodua Otoo aus „Adas Raum“
- Mithu Sanyal aus „Identity“

Moderation: Denis Scheck*

* Am 23. und auch am 30. April beim LiteraTour 2022!

Samstag, den 23. April
Lesungen ab 15.00 Uhr
Podiumsdiskussion 17.30 Uhr
Magic Mirror,
Schlosspark, Bettemburg

Tickets auf www.literatour.lu

Déi 2 Finale vum PRIX LAURENCE 2022

MATINÉES: D'Finale mat de Live-Liesungen

Deen éischte Samschdeg a Sonndeg vum LiteraTour 2022 steet ganz am Zeeche vum grouse Jugend-Literatur-Präis Prix Laurence.

Da ginn déi zwou Finalen iwver d'Bühn, bei deenen dir déi jonk Schrëftstellerinnen a Schrëftsteller tëscht 12 a 26 Joer live erlieue kënn.

Dëst Joer, am Cader vun Esch2022, sinn och Finalisten vu Kaunas (Litauen), der Kultur-Partnerstad vun Esch, a vun de Partnerstied vun der Beetebuenger Gemeng Valpaços (Portugal) a Flaibano (Italien) derbei (live oder per Video). Si goufe vun engem Jury aus all Land erausgewielt. An dir kënn och nees fir de Prix du Public ofstëmmen.

D'Nimm vun de Finalisten, hir Texter, alles fir de Prix du Public a weider Infos fannt dir op: prixlaurence.lu

Weider Infos
op S. 12 & 13

Final 12 - 17 Joer
Samschdes, de 23. Abrëll
11.00 Auer
Ciné Le Paris, Beetebuerg

Final 18 - 26 Joer
Sonndes, den 24. Abrëll
11.00 Auer
Magic Mirror,
Schlasspark, Beetebuerg
Fräien Entrée

From Stories to Musicals

D'Harmonie Municipale Beetebuerg invitéiert op hire Fréijorsconcert.

Direktioun: Amaury Goffinet
Presentatioun: Nico Eich

Quête fir UNICEF
Hëllef fir Kanner aus der Ukrain

Weider Informatiounen an
Aschreiwung op www.hmb.lu

Barrierefräien Accès

Sonndes, den 24. Abrëll
18.00 Uhr
KulTourhaus, Hunchereng
Navette an der Gemeng Beetebuerg

Fräien Entrée
Obligatoresch Reservatioun op info@hmb.lu

CNLiesrees

CNLiesrees... op Beetebuerg

Ces mots qui voyagent

Soirée de lecture avec Corina Ciocârlie,
Jean Portante et Lambert Schlechter

Modération: Centre national de littérature

Mots-valises ou valises remplies de mots : Des souvenirs poétiques aux descriptions d'endroits porteurs de littérature, Corina Ciocârlie, Jean Portante et Lambert Schlechter nous présentent de nouvelles publications qui invitent au voyage à travers le temps et l'espace. Promenez-vous à Venise, découvrez l'Europe en zigzag et prenez le tram avec Wendelin, tout en passant par des endroits tout près de chez nous. Connaissez-vous Differdange ?

de CNL a Kooperatioun mat der Gemeng Beetebuerg an der Federatioun vun de Lëtzebuenger Bicherediteuren

Lundi, le 25 avril
20 heures
Magic Mirror,
Parc du château, Bettembourg

Entrée libre
Réservation obligatoire sur www.literatour.lu

© Fjodor C. Buis/fjodor.com

Was bleibt vom europäischen Traum?

Mit Geert Mak und Jean-Claude Juncker

Moderation: Caroline Mart

Geert Mak, der große niederländische Geschichtenerzähler, hat auf zahllosen Reisen kreuz und quer über den Kontinent aus nächster Nähe erfahren, wie der Graben zwischen dem „Europa der Menschen“ und dem „Europa der Behörden“ seit der Jahrtausendwende unentwegt tiefer geworden ist.

In seinem jüngsten Buch „Große Erwartungen“ wirft der Autor die Frage auf, ob die im Dauerkrisenmodus navigierende Europäische Union überhaupt noch willens und fähig ist, den originären Traum von Frieden, Freiheit und Wohlstand gegenüber ihren Bürgern einzulösen.

Im kritischen Austausch mit Jean-Claude Juncker, langjähriger Premierminister von Luxemburg, ehemaliger Chef der Eurogruppe und Präsident der EU-Kommission von 2014 bis 2019, möchte Geert Mak, Europäer aus Leidenschaft, seine Überlegungen ausführen und weiter nach Antworten suchen.

Dienstag, den 26. April

20.00 Uhr

Magic Mirror, Schlosspark, Bettemburg

Tickets auf www.literatour.lu

Der brillante Chronist Europas – das neue Buch des Bestsellerautors Geert Mak

Von den Küsten Lampedusas bis zu Putins Moskau, vomstörrischen Katalonien bis zu den muslimischen Vororten Kopenhagens: Unser Kontinent ist zum Zerreißen gespannt.

Was ist, dreißig Jahre nach dem Ende des Kalten Krieges, aus dem alten europäischen Traum – Frieden, Freiheit und Wohlstand – geworden, der immer mehr zum Albtraum wird?

Geert Mak, der geniale Erzähler unter den Historikern unserer Zeit, schrieb 2004 mit seinem Buch »In Europa«, einen Klassiker – ein Reisebericht, zugleich die Bestandsaufnahme Europas am Ende eines katastrophenreichen Jahrhunderts, samt all der Euphorie zu Beginn des neuen Millenniums. Wo stehen wir heute, zwanzig Jahre später? Was ist aus den großen Erwartungen geworden? Wie keinem Zweiten gelingt es Mak, das fragile Wesen Europas zu ergründen, es in zahllosen Geschichten sichtbar und sinnlich wahrnehmbar zu machen. Und den Menschen dieses Kontinents eine Stimme zu verleihen.

Diese Veranstaltung wird Ihnen in Zusammenarbeit mit FORUM angeboten.

Guerre en UKRAINE

**Toute notre
SOLIDARITÉ
avec les auteur.e.s
et leurs lecteurs
et lectrices
et avec le peuple
ukrainien.**

L'Apéro Littéraire

par le Théâtre de Nihilo Nihil

Dans le cadre du projet « LiteraTour : Remix your story », le Prix Laurence 2022 sera clôturé par des représentations de deux Apéros Littéraires : l'Apéro Littéraire « Prix Laurence » dédié aux textes des lauréats du concours littéraire pour jeunes auteurs et l'Apéro Littéraire « Rêves d'Europe » dédié aux textes d'auteurs historiques ayant pensé l'Europe.

Plus d'information sur
www.theatredenihilonihil.com
www.prixlaurence.lu

Weider Infos
op S. 14

Soirée « Prix Laurence »
Mercredi, le 27 avril
20h00
Magic Mirror, Parc du
château, Bettembourg

Matinée
« Prix Laurence »
Dimanche, le 15 mai
10h30
KulTourhaus,
Huncherange

Matinée
« Rêves d'Europe »
Dimanche, le 22 mai
10h30
Château de
Bettembourg

Entrée libre
Réservation obligatoire sur
www.literatour.lu

T.C. Boyle

© Jamieson Fry

Frank Schätzing

© Paul Schmitz

“How to save the world – and what literature has to do with it”

Mit T.C. Boyle & Frank Schätzing
Moderation: Denis Scheck

T. C. Boyle

*1948 in NY, USA
verbringt viel Zeit mit öffentlichen Lesungen, da er seinem Publikum eine »wirkliche gute Show« bieten will

Bücher (Romane) in deutscher Übersetzung, u. a.:

- Die Terranauten (2017)
- Das Licht (2019)
- Sprich mit mir (2021)

Frank Schätzing

*1957 in Köln
auch Sprecher in einigen TV-Dokumentationen

Bücher, u. a.:

- Der Schwarm (2004) - sein bekanntestes Buch
- Die Tyrannei des Schmetterlings (2018)
- Was, wenn wir einfach die Welt retten? Handeln in der Klimakrise (2021)

Denis Scheck

*1964 in Stuttgart
Literaturkritiker, Übersetzer und Journalist in Hörfunk und Fernsehen

Bücher, u. a.:

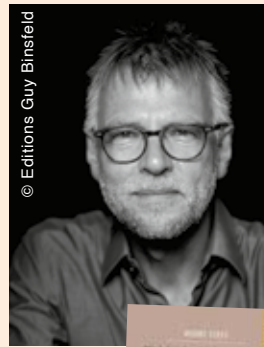
- Schecks Kanon - Die 100 wichtigsten Werke der Weltliteratur (2019)
- Der undogmatische Hund (2021)

Weider Infos
op S. 8

Samstag, den 30. April
17.00 Uhr
Magic Mirror, Schlosspark, Bettemburg

Tickets auf www.literatour.lu

Michel Clees

© Editions Guy Binsfeld

Anna Herzig

© wildbild

Crémant-Mélange

Liesmatinée

Die Österreichische Botschaft in Luxemburg, die Éditions Guy Binsfeld & die LiteraTour Bettembourg laden zur literarischen Reihe Liesmatinée

Es lesen:

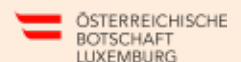
Michel Clees

*1963 in Esch an der Alzette (L)
aus Captcha

Anna Herzig

*1987 in Wien (A)
aus Die dritte Hälfte eines Lebens

Barrierefreier Zugang

éditions
guy binsfeld®

Sonntag, den 1. Mai
11.00 Uhr
Bettemburger Schloss

Eintritt frei
Obligatorische Anmeldung bis
25. April unter
luxemburg-ob@bmeia.gv.at
oder Tel. 47 11 88

Daniel Kehlmann

Felicitas Hoppe

Andreas Fröhlich

Warum wir Drachen brauchen

Lesung mit Podiumsdiskussion

Mit Daniel Kehlmann, Felicitas Hoppe und Andreas Fröhlich

Moderation: Marco Goetz

Weider Infos
op S. 9

Daniel Kehlmann

*1975 in München
deutsch-österreichischer Schriftsteller,
lebt in New York und Berlin

Bücher, u. a.:

- Die Vermessung der Welt (2005)
- Tyll (2017)
- Der unsichtbare Drache. Ein Gespräch mit Heinrich Detering (2019)
- Mein Algorithmus und Ich, Stuttgarter Zukunftsrede (2021)

Felicitas Hoppe

*1960 in Hameln
Georg-Büchner-Preis 2012

Bücher, u. a.:

- Hoppe (2012)
- Prawda. Eine amerikanische Reise (2018)
- Die Nibelungen. Ein deutscher Stummfilm (2021)

Andreas Fröhlich

*1965, West-Berlin
Rezitator, Schauspieler, Synchron-,
Hörspiel- und Off-Sprecher

Bekannt vor allem durch seine Rolle
in der Europa-Hörspielserie Die drei ???.
Interpret von Hörbüchern, insbesondere
in den Genres der Phantastik sowie
der Kinder- und Jugendliteratur

Sonntag, den 1. Mai
16.00 Uhr
Magic Mirror, Schlosspark,
Bettemburg

Tickets auf www.literatour.lu

© Victoria Herbig Wilsmann

Raphaëla Edelbauer

© Hanke Wilsmann

Dietmar Dath**Maxime Allard**

Willkommen im Technozän

Lesung und Diskussionsrunde mit Raphaëla Edelbauer (per Visio zugeschaltet), Dietmar Dath und Maxime Allard

Moderation: Bea Kneip und Jérôme Jaminet (RTL BicherLies)

KI-gestützte Cyberspionage, Chatbots, die Gespräche mit Verstorbenen simulieren, Androiden in der Kita und autonome Kampfsysteme auf dem Schlachtfeld, intelligente Kühlschränke, Paketlieferdrohnen und selbstfahrende Autos. Die Hightech-Zukunft hat längst begonnen. Es ist an der Zeit, die sozialen, moralischen und ökonomischen Implikationen dieser Revolution zu diskutieren.

Verdrängen die Maschinen uns vom Arbeitsmarkt? Welchen Einfluss haben Sexroboter auf das zwischenmenschliche Miteinander? Droht eine digitale Totalüberwachung? Eine Diktatur der

Algorithmen? Wie geht die Literatur eigentlich mit diesen Themen um? Und: Wo bleibt das Menschliche im Technozän?

Diesen und anderen Fragen widmen sich der Autor und Journalist Dietmar Dath und der luxemburgische Datenwissenschaftler Maxime Allard im Rahmen eines Rundtischgesprächs mit Lesung, moderiert vom RTL BicherLies-Team Bea Kneip und Jérôme Jaminet.

Büchertisch: Librairie Ernster

Barrierefreier Zugang

Montag, den 2. Mai
20.00 Uhr
Magic Mirror
Schlosspark, Bettemburg
 Tickets auf www.literatour.lu

© Mike Zenari

Curieuse Nature

Un ciné-concert pour les enfants à partir de 6 ans dans lequel deux musiciens Florence Kraus et Grégoire Terrier accompagnent trois animations avec des mélodies à partir d'instruments inhabituels et construits pour l'occasion.

On trouve beaucoup de légèreté et d'ironie dans les trois courts métrages d'animation sélectionnés pour cette production des Rotondes et du Luxembourg City Film Festival. Dans une nature qui ne cesse de surprendre, tous les protagonistes tissent entre eux de nouvelles amitiés et déploient des trésors d'inventivité.

Cette inventivité se reflète également dans l'univers musical construit de bric et de broc par Florence Kraus et Grégoire Terrier pour accompagner les images. Si les films à l'écran sont muets, l'ambiance dans la salle est bien joyeuse !

Mardi, le 3 mai
15h00
Ciné Le Paris
Bettembourg

Tickets sur www.literatour.lu

© Frédéric Raevens

Rencontre littéraire avec Armel Job

Animée par Jean Jauniaux

UN PÈRE À SOI

On n'est jamais ce que l'on croit être ...

«La dissection au scalpel de l'humain,
dans ses complexités et ses paradoxes»
La Croix

Membre de l'Académie royale de langue et de littérature françaises de Belgique depuis 2020, Armel Job est l'auteur d'une douzaine de romans parmi lesquels, *Helena Vannek* (prix des Lycéens-Belgique), *Les Fausses Innocences* (prix du jury Jean-Giono), *En son absence*, *La Disparue de l'île Monsin*, publiés chez Robert Laffont.

Cet évènement vous est proposé en collaboration avec l'Institut Pierre Werner.

Mardi, le 3 mai
20h00
Magic Mirror, Parc du
château, Bettembourg

Entrée libre
Réservation obligatoire sur
www.literatour.lu

Concert Trio Paradiso

Vania Lecuit, violon
Judith Lecuit, violoncelle
Nicolas Marzinotto, piano

Le Trio Paradiso joue des œuvres de:

- Ludwig von Beethoven
- Clara Schumann
- Sergei Rachmaninov
- Claude Debussy.

Mercredi, le 4 mai
20h00

**Magic Mirror, Parc du château,
Bettembourg**

Entrée libre
Réservation sur www.literatour.lu

Sascha Ley & Laurent Payfert

Voix et contrebasse

Sascha Ley & Laurent Payfert créent un vrai univers autour de l'art subtil du duo voix et contrebasse.

Avec leurs affinités musicales mutuelles, la chanteuse, actrice et poète et son compagnon congénial ouvrent les portes à un voyage sonore singulier qui mélange improvisation libre, compositions écrites et instantanées à des sonorités familières.

Des paysages oniriques et suggestifs, des expérimentations, des peintures sonores, l'utilisation de techniques vocales et instrumentales étendues ainsi que de l'art narratif invitent à une expérience unique et hors du commun, toujours surprenante, invitante et entraînante.

Jeudi, le 5 mai
20h00

**Magic Mirror, Parc du château,
Bettembourg**

Entrée libre
Réservation sur www.literatour.lu

D'Geschicht vum Ris Knupperdull

**Eng Geschicht, geschriwwen an erzielt
vum Gilles Hoffmann mat Biller vum
Gérard Claude**

Mam Ris Knupperdull léiert de Lieser d'Liewen am
Bësch kennen. Den Auteur sensibiliséiert op deem Wee
engersäits d'Kanner d'Villfalt vu Planzen an Déieren
dobaussen z'entdecken, anersäits awer och,
di natierlech Zesummenhäng wëllen ze respektéieren
an z'erhalen.

Text an Erzielung: Gilles Hoffmann
Dekor: Mathieu Lebrun
Musk: Judith Lecuit

Weider Infos op www.atelier-paradiso.lu

Donneschdes, den 5. Mee

14.30 Auer

Atelier Paradiso

15, rue Sigefroi

L-3280 Bettembourg

Tickets op www.atelier-paradiso.lu

Soirée de lectures Hommages-Souvenirs

*Présentation: Pit Hoerold en collaboration
avec le kaleidoskop et Christiane Kremer*

**Une soirée d'anthologie en mémoire
des auteur.e.s luxembourgeois.e.s**

**Roger Manderscheid
Alex Jacoby
Josy Braun
Rosemarie Kieffer
José Ensch
Adrien Ries
Michel Raus
Jean-Michel Treinen
Georges Hausemer**

Re/découverte d'auteur.e.s
renommé.e.s qui nous
ont laissé en héritage
une œuvre riche, multiple
et diverse et qui ont
fait avancer, à bien des
égards, la littérature
luxembourgeoise ainsi que
l'édition nationale.

et en souvenir
de l'éditeur-pionnier
Guy Binsfeld

**Avec la participation
du CNL et de la
Fédération
des éditeurs
luxembourgeois
(stands de livres)**

Vendredi, le 6 mai

20h00

**Magic Mirror, Parc du château,
Bettembourg**

Entrée libre

Réservation sur www.literatour.lu

The Musicians' choice – D'Musikanten hu gewielt

Presentéiert vun der
Fanfare Ste Cécile NHF

2012 – 2022:
Best of 10 years

Leedung: Laurent Gindt

Samsdes, de 7. Mee
20.00 Auer
KulTourhaus, Huncherange

Tickets op fanfare@fanfare.lu
an op www.fanfare.lu

#AFTER-COVID

**e spezielle Liesevent am Kader
vun der neier Editioun
vun „nos cahiers“**

Zwielef opstriedend Auteuren aus Lëtzebuerg
hunn an enger Spezialnummer vun „nos cahiers“
hir literaresch Visioun vun enger Welt no Corona
entwéckelt.

Ass no der Pandemie virun der Pandemie?
Gëtt et iwverhaapt e Liewen duerno? Wéi eng
Suiten huet Corona fir deen Einzelnen, fir
d'Gesellschaft, fir d'Ëmwelt, fir d'Ekonomie? A
wéi eng Léiere loosse sech aus der Kris zéien?

A Form vu Lyrik a Prosa ginn den Antoine Pohn,
d'Anouk Mahr, de Fernando Martins da Mota,
d'Eline Klaassen an de Luc François Äntwerten
op dës Froen.

**Erlieft si an d'Performance vun
Beyond Me, live.**

Samsdes, de 7. Mee
19.00 Auer
Festsall, Schlass, Beetebuerg

Fräien Entrée
Obligatoresch Reservatioun op www.literatour.lu

HIDDEN SESSIONS

Hidden session in Bettembourg

HIDDEN SESSIONS, is an inclusive and immersive event taking place at a for now still secret location in Bettembourg. Expect entertainment at its finest ranging from musical and artistic live performances to workshops and art installations, all while finding yourself in a captivating and magical atmosphere.

As part of Esch2022, the event is meant to bring you closer to the historical and cultural meaning behind this secret location. By combining history and culture with creative and interactive entertainment, HIDDEN SESSIONS provides an unmatched experience for everyone.

The life-mission of HIDDEN SESSIONS is to make the event easily accessible for everybody. Therefore, the right assistance shall be provided and anyone with special needs will be assisted accordingly. For any specific requirements please contact the organisers in advance.

To make the event's access as comfortable as possible for you, we recommend to make your way to Bettembourg by public transport. You will then be picked up and dropped off at the train station by a shuttle, which shall be circulating between the stations and the event location on a regular basis. The shuttles will also be accessible for wheelchairs.

The tickets you pay are transformed into vouchers of the same value, which you can use on site to enjoy the variety of the foods and beverages provided. The profits made on beverages will be given to non-profit organisations.

To discover more secrets about HIDDEN SESSIONS, visit: www.hidden-sessions.lu

Sunday, 8 May
From 4.00pm to midnight
Magic Mirror, Castlepark,
Bettembourg

Tickets via www.hidden.lu

9. Mee Europadag

Fir et mam
Poutty Stein senge
Wierder ze soen:

... a w
päift, z

Um Feierdag gött d'Buch apaart gefeiert!

En Dag mat de Lëtzebuerger
Bichereditoren
Déi alternativ Liesfoire mat Stänn,
Liesungen, Ateliers, Concerten,
lessen an Drénken

Mat derbäi:

- Flott Bicherstänn wou eis Lëtzebuerger Editiounen hir neitste Publikatiounen virstellen a sech op e flotten Austausch freeën
- Liesunge fir Grouss a Kleng
- D'Louisiana Dixie Band
- De Bicherbus vun der Nationalbibliothék
- De Bicherkueb – déi sozial Librairie on tour
- Kreativ Workshopen a Spillatelieren fir déi Jonk
- D'Expo « LIT meets ART » an eiser Konschalerie Maggy Stein

En Event fir déi ganz Famill.

Méindes, den 9. Mee
vun 11.00 bis 20.00 Auer
Magic Mirror, Schlasspark, Beetebuerg

Fräien Entrée
keng Reservatioun néideg!

De Ris...

... a wann et
päift, da fiert
den Zuch!"

Äddi a
gutt Rees !

Speziell:

Haut gött endlech déi nei BD "De Ris geet op d'Rees" offiziell virgestallt!

Den Zeechner Andy Genen an den
Auteur Lucien Czuga wäerte sech
e Pläséier draus maache mat
iech iwwert hir Aarbecht ze poteren
an Är BD ze signéieren.

Duerno kritt Dir d'BD am Commerce
ze kafen.

Barrierefräien Accès!

De Ris geet op d'Rees

Méindes, den 9. Mee
vun 11.00 bis 20.00 Auer
Magic Mirror, Schlasspark, Beetebuerg

Fräien Entrée
keng Reservatioun néideg!

E roude Fuedem duerch de roude Buedem

Nuetsgejäiz & Bëschgepäpers

En Theater-Trëppeltour am Obeler Bësch
Eng Produktioun vun MASKÉNADA

Regie: Laetitia Lang
AutorIn: Mandy Thiery & Jean Bürlesk
Bünebild & Kostüm: Sophie Meyer
Performance: Elena Spautz, Gianfranco Celestino,
Jean Bürlesk, Luc Lamesch, Mady Durrer,
Piera Jovic, Sabine Tonnar
Musék & Sound-Design: Luka Tonnar
Stëmmchouer: BiergerInnen
Technik: Amplitude, Sven Streitz
Projets-Leedeung: Mirka Costanzi
Artistesch Leedung: Tammy Reichling

www.maskenada.lu/beeteburg-obeler

Weider Infos
op S.15

13., 14., 20., 21., 27. & 28. Mee
Ëmmer géint 20.30 Auer

Treffpunkt:

- mam Auto um 20.00 Auer bei der Gare zu Beeteburg (Park&Ride)
- zu Fouss um 20.15 Auer zu Obeler bei der Kapell, rue du village, L-3311

Tickets op www.maskenada.lu

our archive. your story.

Exposition

Le projet our archive - your story vise à rendre hommage au sud du Luxembourg et à ses lieux emblématiques valorisés par Esch2022. De par sa localisation, le Centre national de l'audiovisuel a naturellement reçu au fil du temps de nombreux documents en relation avec les villes et les villages du Bassin minier. Ces documents témoignent de l'essor puis de la disparition progressive de l'industrie sidérurgique, mais aussi plus généralement de la vie économique, sociale, culturelle, familiale et quotidienne de la région.

L'objectif du projet our archive - your story est de sensibiliser un public large et divers à la valorisation du patrimoine audiovisuel en allant à la rencontre des gens là où ils vivent, dans leurs villes et villages. Les gens pourront ainsi participer à la collecte de nouveaux fonds pour les archives du CNA et contribuer à l'enrichissement de ses collections.

www.literatour.lu

Du 13 au 29 mai
Galerie Maggy Stein
Château de Bettembourg

Entrée libre

Chorale Municipale Sängerfreed

Lëtzebuenger Owend am Beetebuenger Schlass

Deeler aus Operetten vum Dicks opgefëiert
vu Memberen aus der Chorale Municipale
Sängerfreed Bettembourg.

Beetebuerg Moselle Valley Brass Band mat
lëtzebuenger an internationale Lidder, virgedroe
mat de Sänger vun der Chorale a mam
Publikum.

Méi op www.chorale-bettembourg.com

Freides, den 13. Mee
Sonndes, den 15. Mee
20.00 Auer
Beetebuenger Schlass

Tickets bei Optik Hoffmann, Tel. 26523898
Billjeeë vun 2020 mussen géint neier ëmgetosch ginn.

Et geet ëm eng gëlle Kou

**Geschriwwen vum Claudia Lucas Chéu – Joao Santos
Lopes (op Lëtzebuergesch iwwersat vum Sandra Franco)
A vum Ian de Toffoli – Jean-Paul Maes**

Zwee Auteuren, déi scho jorelaang matenee befrënd sinn,
aus deenen zwee Länner, de Jean-Paul Maes an de Joao
Santos Lopes haaten d'Iddi fir hier Impressiounen zu den
aktuellen Zoustänn an hiere Länner an zwéin Eenakter
ze beschreiwen an hunn mam Ian de Toffoli (L) an der
Claudia Lucas Chéu (P) zwee Literaten vun der méi jonker
Generatioun zu zwee weideren Eenakter animéiert.

Derbäi eraus koumen witzeg, satyresch an awer och
batter Texter, déi eis déi grouss Ënnerscheeder an
dëse Länner opweisen, esou wéi déi ausgesichten
Aureuren(Innen) se empfangen.

Weider Infos
op S.17

Freides, den 13. Mee
20.00 Auer
KulTourhaus, Hunchereng

Samsdes, den 14. Mee
20.00 Auer
KulTourhaus, Hunchereng

Sonndes, den 15. Mee
17.30 Auer
KulTourhaus, Hunchereng

Tickets op www.kaleidoskop.lu

„OnHEEMlech“

Krimi-Dinner mat de Beetebuerger Theaterfrënn

E „kriminalistescht“ Theaterstéck mat
kulinareschem Encadrement.
Geschriwwen vum Christiane Kremer.
Gespielt vun de Beetebuerger Theaterfrënn.

De Präis, d'Menüskaart
a weider Detailler
fannt Dir zu gegebener Zäit
op www.literatour.lu

Weider Infos
op S.16

Freides, den 20. Mee
18.30 Auer

Samsdes, den 21. Mee
18.30 Auer

Sonndes, den 22. Mee
11.30 Auer
KulTourhaus, Hunchereng

Tickets op www.literatour.lu

Ciné-concert our archive. your story.

by Pit Dahm Quartet

Avec Pit Dahm (batterie), Enzo Carniel (piano), Lennart
Heyndels (basse) et Charley Rose (saxophone)

Dans le cadre du projet our archive. your story.,
le Centre national de l'audiovisuel (CNA) a
souhaité mettre en avant le patrimoine audiovisuel
luxembourgeois en proposant un ciné-concert dans
des sites emblématiques de six communes du sud du
Luxembourg.

Réalisé à partir des collections photo et film du CNA,
le ciné-concert donne un aperçu de la richesse et de la
diversité de ses archives audiovisuelles.

Les images seront accompagnées en musique par le
Pit Dahm Quartet, qui a imaginé une création sonore
spécialement pour l'occasion.

Un moment de bonheur pour les yeux et les oreilles à
partager en famille ou entre amis !

Samedi, le 21 mai
20h00
Château de Bettembourg

Entrée libre
Réservation obligatoire sur www.literatour.lu

Programmation cinématographique

LiteraTour 2022: Remix

Une programmation choisie dans un cadre hors pair
Ciné Le Paris – 12, rue de la Gare L-3236 Bettembourg

www.leparis.lu

DO 28.4.2022 – 20h00
EX-MACHINA (2014)

1h 48min / Science fiction, Thriller
De Alex Garland
Avec Domhnall Gleeson, Alicia Vikander, Oscar Isaac
Version française
12+

À 26 ans, Caleb est un des plus brillants codeurs que compte BlueBook, le plus important moteur de recherche Internet au monde. À ce titre, il remporte un séjour d'une semaine dans la résidence du grand patron à la montagne. Quand il arrive dans la demeure isolée, il découvre qu'il va devoir participer à une expérience troublante : interagir avec le représentant d'une nouvelle intelligence artificielle apparaissant sous les traits d'une très jolie femme robot prénommée Ava.

DO 5.5.2022 – 20h00
A.I. Artificial Intelligence (2001)

2h 26min / Drama, Science fiction
Director: Steven Spielberg
With Haley Joel Osment, Jude Law, Frances O'Connor, Brendan Gleeson, William Hurt
VO: EN
12+

A highly advanced robotic boy longs to become "real" so that he can regain the love of his human mother.

DO 12.5.2022 – 20h00
Robot and Frank (2012)

1h 25min / Comédie, Drame, Science fiction
De Jake Schreier
Avec Frank Langella, Susan Sarandon, James Marsden
Version française
0+

Dans un futur proche. Frank, gentleman cambrioleur à la mémoire fragile, vit en vieux solitaire grincheux jusqu'au jour où son fils lui impose un nouveau colocataire : un robot! Chargé de s'occuper de lui, celui-ci va bouleverser la vie du vieil ours. Frank va nouer une vraie relation avec son robot jusqu'à mettre au point un braquage des plus inattendus. Robot & Frank : le tandem le plus improbable de l'année.

DO 19.5.2022 – 20h00
READY PLAYER ONE (2018)

2h20min / Action, Science fiction
Director: Steven Spielberg
With Tye Sheridan, Olivia Cooke, Ben Mendelsohn
Version anglaise
12 +

When the creator of a virtual reality called the OASIS dies, he makes a posthumous challenge to all OASIS users to find his Easter Egg, which will give the finder his fortune and control of his world.

An och fir déi méi Jonk:

SO 1.5.2022 – 16h00
Der Gigant aus dem All (1999)

1Std. 26 Min. / Animation, Action
Regisseur: Brad Bird
Deutsche Fassung
6+

Rührendes Animationsabenteuer mit intelligenter Botschaft um die Freundschaft zwischen einem Jungen und einem außerirdischen Riesenroboter.

SO 8.5.2022 – 16h00
Der Räuber Hotzenplotz

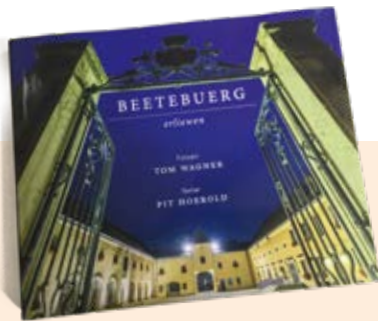
1Std. 34 Min. / Komödie, Krimi, Familie
Regisseur: Gernot Roll
Mit Armin Rohde, Martin Stührk, Manuel Steitz
Deutsche Fassung
0+

Kindergeschichte über einen stets glücklosen Strrrraßenrrräuber, der in einem Forst im Süddeutschland des ausgehenden 19. Jahrhunderts lebt, vom Autor originell erzählt und natürlich in originalst deutscher Sprache.

LiteraTour – The Collection Gifts & More

Hei e puer apaart Bijouen :-)
aus eiser Bijouskëscht, déi ëmmer méi grouss gëtt.
Dir kritt se am BicherKueb an um LiteraTour.

Beetebuerg erliewen

E Bléck op haut. E Bléck op gëscht.
E Bléck no vir. Op déi fënnef
Uertschaften vun eiser Gemeng:
Obeler, Fenneng, Hunchereng,
Näerzeng a Beetebuerg.

Fir lech en Abléck op hir schéi Säiten
ze ginn an Dir se fir een Abléck
ganz anescht entdecken a fir zwee
Ablécker nei erliewe kënt.

Mam Bléck vun zwee Beetebuenger.
Dem Tom Wagner (Fotoen) an dem
Pit Hoerold (Texter).

D'Buch „Beetebuerg erliewen“ kritt Dir
am BicherKueb an an Ärer Librairie.

ISBN 978-2-9199456-1-0
138 Säiten, 30 €

Prix Laurence 5 Anthologien

An eise 5 Anthologien, déi bis elo eräuskoumen, fannt dir
all d'Texter vun de Finalisten a Laureaten vun 2015/16 - 2020.

An déi 6. Anthologie mat den Texter, an Iwwersetzungen,
vun de Finalisten a Laureaten vum Prix Laurence 2022
kënt Enn dës Joers eräus.

Eng Collectioun, déi a kenger Bibliothéik feelen däerf!

Dir kritt se am BicherKueb zu Beetebuerg
an och an ärer Librairie.
10 €

Virfreed! 2023

No der Freed, déi de LiteraTour 2022 eis gemaach huet, mat ville Liesongen, Discussiounen a Rencontren mat renomméierte Schrëftstellerinnen a Schrëftsteller vun hei an dobäussen - elo d'Virfreed op 2023.

Enn dës Joers kënnt déi 6. Editioun vun der Anthologie, mat de Finalisten a Laureaten vum Prix Laurence 2022 eräus.

An dobei laude mir och déi 8. Editioun vum Prix Laurence 2023 an. Déi wéi gewinnt am Cader vum LiteraTour am Abrëll 2023, schonn där 11. Editioun, mat sengen 2 grouse Finalen mat Live-Liesongen iwver d'Bühn geet.

Freed a Virfreed! Wat freet ee méi?! :-)

De LiteraTour 2022 an Zesummenaarbecht mat:

éditions
guy binsfeld®

FOCUS

MAD TRIX

MASKÉNADA

nos cahiers
LÉTZEBUERGER ZÄITSCHEFT FÜR KULTUR

**Häerzlech wëllkomm,
Willkommen,
bienvenue, welcome
um LiteraTour 2022.**

E Lies-Festival,
wéi en am Buch steet!

Vum 22. Abrëll bis
den 21. Mee 2022
an der Gemeng
Beetebuerg.

www.literatour.lu
www.prixlaurence.lu

f literatour
@ beetebuerg

obeler
fenneng:beetebuerg:
hunchereng
näerzeng
eis gemeng